

TRYGGE BARNEHAGER

UTVIDELSE AV ÅSEBØEN FUS BARNEHAGE, KARMØY KOMMUNE

UTREDNING ETTER NATURMANGFOLDLOVEN §§ 8-12

ADRESSE COWI AS
Karvesvingen 2
Postboks 6412 Etterstad
0605 Oslo
TLF +47 02694
WWW cowi.no

OPPDRAGSNR.

A129810

DOKUMENTNR.

VERSJON

Utkast

UTGIVELSESDATO

20.11.2019

BESKRIVELSE

Fagnotat

UTARBEIDET

Karl Otto
Mikkelsen

KONTROLLERT

Nina Værøy

GODKJENT

Karl Otto
Mikkelsen

INNHOLD

1	Innledning	3
2	Metode	3
2.1	Definisjon av naturmangfold	3
2.2	Innhenting av informasjon	4
3	Om tiltaket	5
4	Naturmangfold	6
4.1	Geologi	6
4.2	Rødlistearter	6
4.3	Fremmede, skadelige arter	7
4.4	Naturtyper	10
5	Tiltakets virkning på naturmangfoldet	10
6	Anbefalinger	10
7	Naturmangfoldloven	10
8	Kilder	12

1 Innledning

I samsvar med §§ 12-3 og 12-8 i plan- og bygningsloven er det varslet oppstart av privat detaljreguleringsarbeid for utvidelse v Åsebøen FUS Barnehage med tilhørende anlegg. Bolig på eiendommen 64/384 skal rives og arealet skal tilrettelegges for utvidelse av barnehagen. Barnehagens adkomst, parkering og renovasjon som ligger på eiendommen 64/426 skal tilrettelegges på en bedre måte enn i dag. Det skal tilrettelegges for turvei fra Åsebøvegen til veien Åsebøhaugen, langs barnehagen og gjennom friområdet. Friområde skal fortsatt være friområde.

Planområdet er på ca. 13 daa. Det ligger i Karmøy kommune, sørvest for Åsebøen stadion og med adkomst fra Åsebøvegen.

Planområdet er vist med formål tjenesteyting med unntak av eiendommen 64/384 som er regulert til bolig. Tiltaket er dermed ikke i tråd med overordnet plan men kommunen anser likevel at tiltaket ikke får vesentlige konsekvenser for miljø og samfunn, og at konsekvensutredningsplikten ikke slår inn.

På vegne av Trygge Barnehager utreder COWI AS planforslaget etter prinsippene for offentlig beslutningstaking i naturmangfoldloven (NML).

Rapporten beskriver dagens situasjon for naturmangfoldet og vurderer tiltakets virkninger på naturmangfoldet. Videre vurderes tiltaket opp mot forvaltningsmålene for naturtyper og arter (§ 4 og 5) samt prinsippene for offentlig beslutningstaking (§§ 8-12) i Naturmangfoldloven.

2 Metode

2.1 Definisjon av naturmangfold

Naturmangfold omfatter biologisk, landskapsmessig og geologisk mangfold, samt økologiske prosesser (Naturmangfoldloven §1, 2009).

Naturmangfold omfatter med dette mangfold av arter, genetisk mangfold, leveområder og naturtyper. Naturmangfoldet er alle livsformer og deres levesteder. Det omfatter også biologiske prosesser og økologisk funksjon på forskjellige nivåer.

En naturtype er en ensartet type natur som omfatter alle levende organismer og de miljøfaktorene som virker der (Naturmangfoldloven § 3, 2009).

2.2 Innhenting av informasjon

Informasjon om naturmangfoldet i undersøkelsesområdet er basert på informasjon fra de åpne databasene artskart.no, naturbase.no, og NGU.no, samt annen relevant litteratur. Prosjektområdet er befart av biolog Karl Otto Mikkelsen i oktober 2019.

Denne rapporten omhandler verdifullt naturmangfold. Med dette menes først og fremst sjeldne og truede naturtyper og arter oppført i de norske rødlistene for arter (Henriksen og Hilmo 2015) og naturtyper (Artsdatabanken 2018). Viktige naturtyper for biologisk mangfold (DN-håndbok 13) samt arter som Norge har et spesielt ansvar for er også innlemmet under verdifullt naturmangfold. Naturmangfold som ikke faller inn under disse beskrivelsene, og er vanlige i Norge, har lav verdi og er ikke vurdert i den videre utredningen.

Planmyndigheten Karmøy kommune krever at området skal undersøkes botanisk av fagperson, jf. Forskrift om fremmede organismer §§ 9 og 24, punktene 2 og 4, for å avklare ev. forekomster av fremmede arter i forskriftens vedlegg 1. Dersom funn, må håndtering følges opp gjennom planbestemmelser, jf. forskriftens §§ 21 og 24.2"

Fremmedartskategorier er hentet fra Fremmedartslista (Artsdatabanken 2018 B) (se Tabell 1).

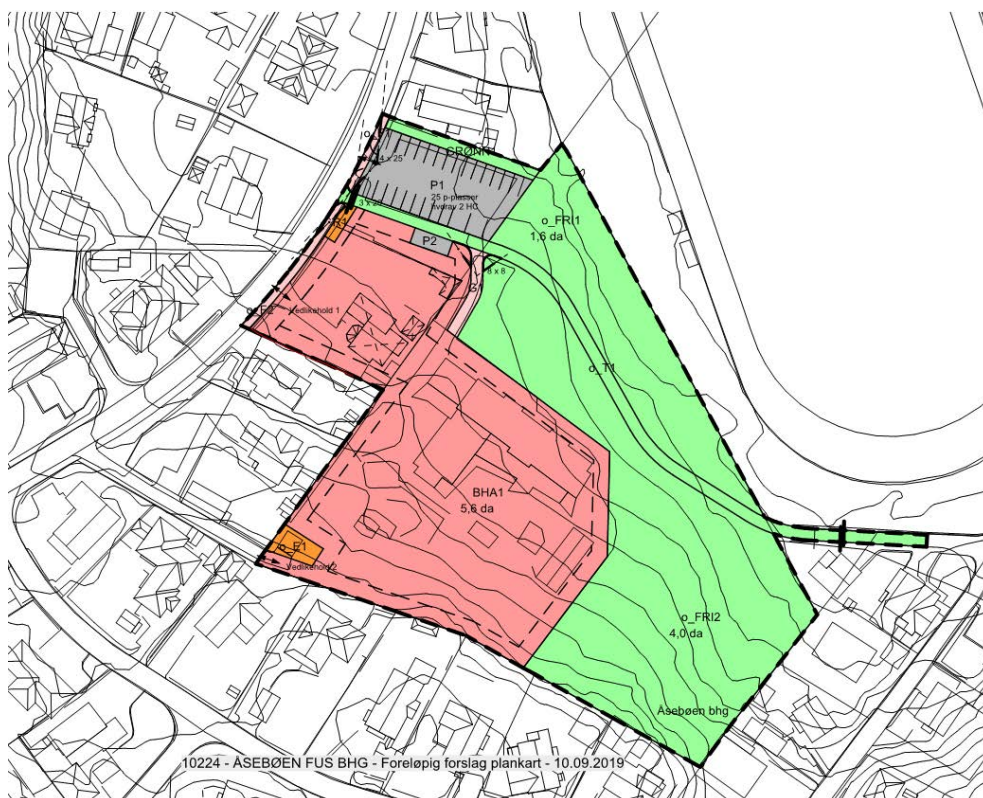
Kartlegging av naturtyper er gjennomført etter DN-håndbok 13 (Miljødirektoratet 2007).

Tabell 1: Rødliste- og fremmedartslistekategorier benyttet i Norge. Kilde: Artsdatabanken.no

Rødlistekategorier		Fremmedartslistekategorier	
RE	Regionalt utryddet	SE	Svært høy risiko for sterk negativ effekt på norsk natur
CR	Kritisk truet	HI	Høy risiko for stor spredning med en viss økologisk effekt, eller stor økologisk effekt med en begrenset spredning
EN	Sterkt truet	PH	Potensielt høy risiko for svært begrenset spredningsevne, men stor økologisk effekt- eller omvendt
VU	Sårbar	LO	Lav risiko for lav eller moderat spredning og middels til svake økologiske effekter
NT	Nær truet		
DD	Datamangel		

3 Om tiltaket

Barnehaugen skal utvides med et frittliggende bygg på eiendom som inntil nylig vært brukt som bolig. Det skal etableres turvei (enkel opparbeidelse /gruset) gjennom eksisterende friområde. Turveien/tråkk krysser friområdet allerede i dag, men plassering skal justeres noe lengst vest i friområdet. Foreløpig plankart er vist i *Figur 1*. Av foreløpig plankart framgår areal avsatt til følgende formål: Barnehage formål (rødt), friområde (grønt) og parkering (grått).

Figur 1 Foreløpig plankart. Areal er avsatt til følgende formål: Barnehage formål (rødt), friområde (grønt) og parkering (grått).

4 Naturmangfold

Prosjektområdet er i boreonemoral vegetasjonssone, og bærer klart preg av langvarig menneskelig bruk. Terrenget langs stien i friområdet framstår som hogstflate i gjengroing.

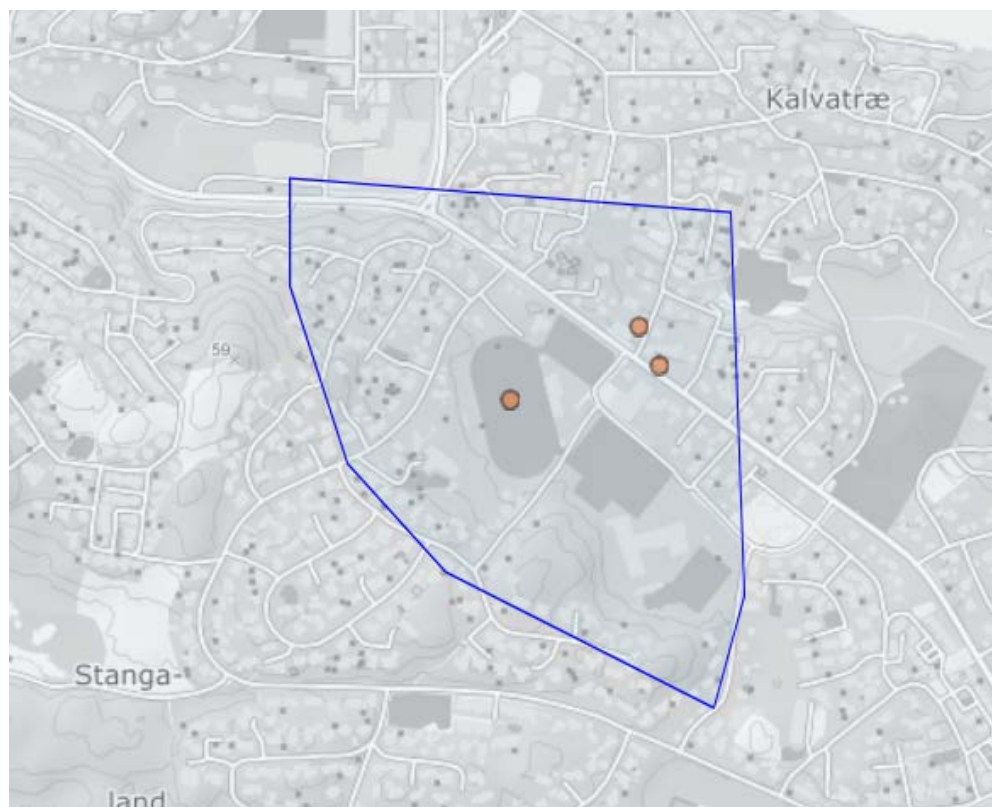
Åsebøhaugen 16 framstår som opparbeidet, etablert hage med eldre enebolig.

4.1 Geologi

Berggrunnen i planområdet er gabbro (NGU.no, søk 11-2019). Berggrunnen er dels bebygd, dels er det morenedekke på ubearbeidet areal.

4.2 Rødlistearter

Avgrenset søk på rødlistearter omkring planområdet gir treff på tyrkerdue (NT), stær (NT) og taksvale (NT), se Figur 2.

Figur 2 Geografisk avgrenset søk på rødlistearter (Artskart.no, søk 10-2019).

4.3 Fremmede, skadelige arter

Søk i artskart gir ikke treff på fremmede, skadelige arter. På befaring påvises fremmede, skadelige arter i kategorien SE på og like ved tomte: Europalerk, edelgran, rødhyll, fagerfredløs, høstberberis, bulkemispel og platanlønn, se Figur 3 - Figur 7.

Av disse står høstberberis på "Forbudslista", altså arter som er forbudt å omsette, flytte og sette ut (Forskrift om fremmede skadelige organismer, Vedlegg 1, Lovdata.no, oppslag 11-2019).

I dette prosjektet er risiko for spredning av fremmede arter først og fremst knyttet til massehåndtering. Sweco har på oppdrag fra Miljødirektoratet utredet håndtering av løsmasser med fremmede skadelige plantearter (Sweco, 2018). Her er de ulike fremmede, skadelige planteartene vurdert mht risiko. De artene som er påvist i planområdet er av Sweco kategorisert som arter med lavere risiko for spredning ved massehåndtering.

Figur 3 Edelgran (SE).

Figur 4 Situasjonfoto fra planområdet

Figur 5 Fagerfredløs (HI)

Figur 6 Høstberberis (SE)

Figur 7 Situasjonfoto fra friområde med eksisterende tursti

4.4 Naturtyper

Det er ikke registrert verdifulle naturtyper i eller nær planområdet (Naturbase.no, søk 10-2019).

5 Tiltakets virkning på naturmangfoldet

Planforslaget påvirker ikke verdifull natur. De fremmede skadelige karplantene som påvises er arter som representerer lavere risiko for skade ved massehåndtering (Sweco, 2018).

6 Anbefalinger

De fremmede artene som er påvist i planområdet er vurdert å generelt ha lavere risiko for spredning og negativ påvirkning ved håndtering av masser (se Sweco, 2018).

Massene kan disponeres fritt innenfor planområdet. For å unngå at det utilsiktet skapes gode forhold for påviste fremmede arter bør bar jord sås til så raskt som mulig.

7 Naturmangfoldloven

I dette kapittelet er prosjektet vurdert etter kravene for offentlig beslutningstaking etter Lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven).

Prosjektet forringer ikke forekomster av verdifull natur, men vil føre til en reduksjon i den lokale grøntstrukturen i form av felling enkelt-trær. Tiltaket vurderes ikke å stride mot forvaltningsmålene for arter, naturtyper og økosystemer (§ 4 og 5). Prosjektet er videre vurdert etter naturmangfoldloven §§ 8-12:

§ 8 (kunnskapsgrunnlaget)

"Offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskapsgrunnlaget skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet.

Myndighetene skal videre legge vekt på kunnskap som er basert på generasjoners erfaringer gjennom bruk av og samspill med naturen, herunder slik samisk bruk, og som kan bidra til bærekraftig bruk og vern av naturmangfoldet."

Planområdet består i hovedsak av bebygd areal og et friområde med preg av nærhet til bebyggelse.

Tiltaket omfatter utvidelse av barnehage og noe omlegging av eksisterende tursti.

Kunnskap om naturmangfoldet med tilknytning til tiltaket er basert på eksisterende databaser samt befarings i felt. Kunnskapsgrunnlaget vurderes som godt nok som beslutningsgrunnlag.

§ 9 (føre-var-prinsippet)

"Når det treffes en beslutning uten at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger den kan ha for naturmiljøet, skal det tas sikte på å unngå mulig vesentlig skade på naturmangfoldet. Foreligger en risiko for alvorlig eller irreversibel skade på naturmangfoldet, skal ikke mangel på kunnskap brukes som begrunnelse for å utsette eller unnlate å treffe forvaltningstiltak."

Det er liten fare for at tiltaket vil ha store og ukjente negative konsekvenser for naturmangfoldet.

§ 10 (økosystemtilnærming og samlet belastning)

"En påvirkning av et økosystem skal vurderes ut fra den samlede belastning som økosystemet er eller vil bli utsatt for."

Planområdet er sterkt preget av bebyggelse og menneskelig aktivitet. Den samlede belastningen på naturmangfoldet vurderes som sterk. Planforslaget vurderes ikke å øke den samlede belastningen på naturmangfoldet.

§ 11 (kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver)

"Tiltakshaveren skal dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltaket volder, dersom dette ikke er urimelig ut fra tiltakets og skadens karakter."

Det forutsettes at kostnadene ved miljøforringelse bæres av tiltakshaver, det vises her til anbefalinger i kapittel 6.

§ 12 (miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder, samt lokalisering)

"For å unngå eller begrense skader på naturmangfoldet skal det tas utgangspunkt i slike driftsmetoder og slik teknikk og lokalisering som, ut fra en samlet vurdering av tidligere, nåværende og fremtidig bruk av mangfoldet og økonomiske forhold, gir de beste samfunnsmessige resultater."

Det legges som en forutsetning at de mest miljøforsvarlige teknikker legges til grunn i videre planlegging og drift.

I kapittel 6. Anbefalinger har det blitt fremmet tiltak for å unngå unødig forringelse av naturmangfoldet.

8 Kilder

Artsdatabanken, artsdatabanken.artskart.no

Artsdatabanken 2018 A. *Norsk rødliste for naturtyper*. Tilgjengelig fra:
<https://www.artsdatabanken.no/rodlisteformaturtyper>

Artsdatabanken 2018 B. *Fremmedartslista 2018*. Tilgjengelig fra:
<https://www.artsdatabanken.no/fremmedartslista2018>

Henriksen S. og Hilmo O. (red.) 2015. *Norsk rødliste for arter 2015*.
Artsdatabanken, Norge

Miljødirektoratet, 2007. DN-håndbok 13, kartlegging av naturtyper –
verdisetting av biologisk mangfold

Miljødirektoratet, Naturbase, www.naturbase.no

Naturmangfoldloven (nml), 2009. Tilgjengelig fra:
<https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2009-06-19-100>

Norges geologiske undersøkelser, NGU.no

Norges vassdrag- og energidirektorat, NVE.no

Lovdata, lovdata.no

[Sweco, 2018](#). Håndtering av løsmasser med fremmede skadelige plantearter og
forsvarlig kompostering av planteavfall med fremmede skadelige plantearter

Vann-nett.no